

A 2015. évi Eötvös-versenyen legeredményesebben szereplő diákok. (Fotók: Tichy-Rács Ádám)

mezővásárhelyi Bethlen Gábor Református Gimnázium 11. osztályos tanulója, *Lakatos-Tóth István* és *Nagy Tibor* tanítványa; *Kasza Bence*, a Budai Ciszterci Szent Imre Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Ábrám László* és *Sarkadi Tamás* tanítványa; *Kovács Péter Tamás*, a Zalaegerszegi Zrínyi Miklós Gimnázium 11. osztályos tanulója, *Juhász Tibor* és *Pálovics Róbert* tanítványa; *Körmöczy Dávid*, az Egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégium 12. osztályos tanulója, *Szabó Miklós* tanítványa; *Olosz Balázs*, a PTE Babits Mihály Gyakorló Gimnázium érettségizett tanulója, *Koncz Károly* tanítványa – jelenleg a BME villamosmérnök hallgatója; *Szamosfalvi*

a budapesti Baár-Madas Református Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Horváth Norbert* tanítványa.

Egy feladat lényegében helyes megoldásáért *dicséretben* részesült *Bege Áron*, a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 11. osztályos tanulója, *Horváth Gábor* és *Szokolai Tibor* tanítványa; *Bencsik Bálint*, az Óbudai Árpád Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Nagy Attila* tanítványa; *Bugár Dávid*, a komáromi Selye János Gimnázium érettségizett tanulója, *Szabó Endre* tanítványa – jelenleg az ELTE fizikus hallgatója; *Forrai Botond*, a budapesti Baár-Madas Református Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Horváth Norbert* tanítványa; *Frey Balázs*, a Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakközépiskola és Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Tóth Eszter* tanítványa; *Gémes Antal*, a hód-

Benjámín Balázs, a Miskolci Herman Ottó Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Dudás Imre* tanítványa; *Szick Dániel*, a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Horváth Gábor* tanítványa; *Tomcsányi Gergely*, a Váci Szakképzési Centrum Boronkay György Műszaki Szakközépiskola és Gimnázium 12. osztályos tanulója, *Tóth Eszter* tanítványa, valamint *Török Péter*; a Budapesti Fazekas Mihály Gyakorló Általános Iskola és Gimnázium 11. osztályos tanulója, *Horváth Gábor* és *Szokolai Tibor* tanítványa.

A MOL támogatásával a második díjjal nettó 25 ezer, a harmadik díjjal nettó 20 ezer forint pénzjutalom járt, a dicséretes versenyzők, valamint a díjazottak tanárai pedig a versenyt támogató Typotex Kiadó könyveit kapták.

HÍREK – ESEMÉNYEK

OBAMA ELNÖKSÉGE

A minden betűt észrevenni kész olvasó helycserét talál a tartalomjegyzék mellett. *Füstöss László* szerkesztő visszavonult a szerkesztőbizottságba, helyét idén januártól Lendvai János tölti be. A műszaki szerkesztőnek, mint 1992 óta annyiszor, nyolc éve is szerencséje volt. Megszeretette vele e lap készítését a *Marx György – Turi Zsuzsa* páros, feledhető intermezzo után *Németh Judittal* és – rövid ideig *Szabados Lászlóval*, majd – *Tóth Kálmánnal* újra felüdülés lett a szerkesztés, majd a nyolc éve történt váltást követően

a *Szatmáry Zoltán* – Füstöss László párral teljes harmóniában tudott dolgozni (a nem említettek borítsa jótékony homály).

Füstöss Laci híre már messze megelőzte őt, jó tollú szerzőként élvezetes perceket nyújtottak írásai, belecsempészett egyéni szófordulatai, ki-kikacsintó megjegyzései. Nem okozott csalódást (ne feledjük, Tóth Kálmán magasra rakta a mércét), olyan hévvel és a lap iránti szeretettel látott munkához, amely azonnal a régóta együttműködés képzetét hozta magával. Lelke-

sedése fikarcnyit sem tompult az évek során, végig ugyanazzal a lendülettel hajtotta ki szerzőbarátaiból az írásokat, bölcs humorával nyesegette a szöszátyárok ömlengéseit, tette gördülékennyé az akadozó mondatokat, éles szemmel fedezte fel a hibákat. Néha persze panaszkodott: „fogynak” a barátok, átmennek az utca túloldalára, hiszen még mindig nem készítették el a beígért cikket. (Ez persze minden jó szerkesztőt sújtó átok.) A műszaki szerkesztőhöz, a szerkesztőbizottsághoz, de még a főszerkesztőhöz is csupán halvány megérzés jutott el munkája nehézségeiből. Annál többet kaphattam tőle világszemléletéből. Ha sokan ilyen nyitottak és befogadók lennének! Igazi citoyen kurázi és kulturális sokszínűség jellemzi. Biztos tudással lepergeti magáról a lényegtelen, és szót emel a fontosért – gyakran nehéz megtalálni e kettő közt az arra érdemest!

Obama elnöksége a bölcs amerikai alkotmány értelmében nyolc év után – lehetett akármilyen jó elnök – idén letelik. Laci, te magad döntöttél, hogy átadod a stafétát, döntésed bölcs-e, nem ítélni meg, de csuda jó szerkesztő voltál, azt tudjuk.

Laci! Sajnáljuk, hogy visszavonulsz, bár megértjük, hogy pihenésre is szükséged van. Köszönjük, hogy segítettél Lendvai Jánosnak a zökkenőmentes átmenetben – lehet, hogy csak a kolofónon vesszük majd észre a váltást? Köszönjük a nyolc évet, a 96 lapszámot, a mintegy 8000 oldalas könyvnek megfelelő *Fizikai Szemle*-folyam értő gondozását. Visszakaphatod korábbi barátaidat – nem kell átmenniük a túloldalra – és ne feledd, jó pár újat is szereztél!

A főszerkesztő, a szerkesztőbizottság és e folyóiratot szerető szerzők, olvasók nevében:

Kármán Tamás

AZ AKADÉMIAI ÉLET HÍREI

Felavatták az MTA Atomki új Tandetron iongyorsítóját

Stílszerűen egy, az európai nagyberendezésekről rendezett konferencia (INARIE – *Integrating Access to Pan-European Research Infrastructures in Central and Eastern Europe*) központi eseményeként került sor az Atomki új Tandetron részecskegyorsítójának¹ ünnepélyes avatására 2015. december 1-jén Debrecenben. Az eseményen beszédet mondott *Lovász László* a Magyar Tudományos Akadémia elnöke, *Papp László* Debrecen Megyei Jogú Város polgármestere, és *Christophe Rossel* az Európai Fizikai Társaság elnöke.

Az új gyorsító jelen kiépítettségében is többcélú berendezés, rendelkezik magfizikai, nukleáris asztrofizikai és analitikai mérőhelyekkel, valamint egy, a világon is igen ritka berendezéssel, a pástázó ionnanoszondával, amely néhány száz nanométeres átmérőjű ionnyalábjával a látható fény hullámhosszánál kisebb méretekben képes anyagok felületét módosítani, vagy azok összetételét meghatározni. A berendezéssel a részecske- és magfizikai kutatások mellett régészeti, ipari alkalmazásokat is el tudnak végezni, és jól hasznosítható az új berendezés a klímakutatásokban is. Az új gyorsító a legmagasabb szintű technológiát képviseli, ezért kiemelt szerepet játszik majd a felsőoktatásban, a szakemberképzésben és a tudományos ismeretterjesztésben is.

Az Atomki célja a gyorsító lehetőségeinek teljes spektrumát kihasználó laboratórium kiépítése, amely az intézetet és annak gyorsítóközpontját egy nagyobb régió tudásközpontjává és több európai infrastruktúra-hálózat fontos elemévé tenné. Ennek eléréséhez nagyságrendileg további egymilliárd forint értékű beruházás szükséges, ezért a már megindult kutatómunka mellett az intézet további jelentős pályázási aktivitást fejt ki.

Rajta István, Nagy Dénes Lajos

¹ <http://w3.atomki.hu/atomki/Accelerators/Tandetron/>

Szerkesztőség: 1092 Budapest, Ráday utca 18. földszint III., Eötvös Loránd Fizikai Társulat. Telefon/fax: (1) 201-8682

A Társulat Internet honlapja <http://www.elft.hu>, e-postacíme: elft@elft.hu

Kiadja az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, felelős: Szatmáry Zoltán főszerkesztő.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza. A szerzőknek tiszteletpéldányt küldünk.

Nyomdai előkészítés: Kármán Stúdió, nyomdai munkálatok: OOK-PRESS Kft., felelős vezető: Szathmáry Attila ügyvezető igazgató.

Terjeszté az Eötvös Loránd Fizikai Társulat, előfizethető a Társulatnál vagy postautalványon a 10200830-32310274-00000000 számú egyszámlán.

Megjelenik havonta, egyes szám ára: 800.- Ft + postaköltség.

HU ISSN 0015-3257 (nyomtatott) és **HU ISSN 1588-0540** (online)